

Міністерство освіти і науки України
Національний гірничий університет

**ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ, ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ
ЗАНЯТЬ ТА ЗАПИТАННЯ ДО ІСПИТУ**

з навчальної дисципліни "Історія України"
для студентів I курсу ІЗДО НГУ

Дніпропетровськ
НГУ
2010

Варіанти контрольних робіт, плани практичних занять та запитання до іспиту з навчальної дисципліни "Історія України" для студентів I курсу ІЗДО НГУ / Упоряд.: доц. Федорова В.І., проф. Чекушина Ю.М. – Д.: Національний гірничий університет, 2010 – 10 с.

Упорядники: доц. Федорова В.І.,
проф. Чекушина Ю.М.

Відповідальний за випуск професор кафедри історії та політичної теорії
Ченцова Н.В.

Друкується у редакційній обробці упорядників.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ „ІСТОРІЯ УКРАЇНИ”

Тема 1. Вступ. Історія України в контексті світової історії, її періодизація.

Тема 2. Фактори історичного розвитку країни.

Тема 3. Первісна доба та поява перших цивілізацій на території сучасної України.

Тема 4. Середньовічна епоха: від Київської Русі до Речі Посполитої.

Тема 5. Модерна доба в українському суспільстві.

Тема 6. Етапи становлення народу, націотворчі процеси, роль політичної еліти в них.

Тема 7. Ідейні концепції та суспільно-політичні рухи на українських землях з середини XVIII ст. до початку XX ст.

Тема 8. Становлення індустріального суспільства: соціально-економічні перетворення з середини XIX ст. до початку XX ст.

Тема 9. Досвід державного життя, особливості державотворчих процесів.

Тема 10. Досягнення та прорахунки радянської доби в історії України.

Тема 11. Україна і світ: місце країни у сучасних світових рейтингах.

Тема 12. Узагальнююча.

I. ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Студенти Інституту заочно-дистанційної освіти виконують обов'язкову контрольну роботу з навчальної дисципліни "Історія України". Студентам запропоновано 5 варіантів.

При підготовці контрольної роботи студенти повинні ознайомитися з науковою та навчальною літературою. Результатом підготовчої роботи повинен стати текст у формі відповідей на запитання. Студенти повинні продемонструвати: знання та аналіз історичних фактів; вміння порівнювати та встановлювати причинно-наслідкові зв'язки явищ та подій, робити висновки; вміння узагальнювати історичний матеріал крізь призму сучасних наукових теорій; вміння добирати і наводити відповідні приклади з історії українського суспільства, життя та діяльності історичних осіб.

Наведені у відповідях положення або статистичні дані повинні бути підтверджені інформацією про використану літературу (автор, назва роботи, місце та рік видання, сторінки). Перелік використаної літератури повинен містити не менше трьох джерел.

Контрольна робота виконується в окремому зошиті (12 аркушів). На обкладинці зошита повинні бути вказані номер варіанта контрольної роботи, прізвище, ім'я та по батькові студента, шифр його групи і найменування спеціальності. Термін подачі контрольної роботи викладачеві для рецензування – за два тижня до сесії.

Варіант 1

1. Назвіть теорії походження Руської держави (Київської Русі).
2. Яке значення для українських земель мала Люблінська унія Литви і Польщі?
3. Охарактеризуйте роль Запорозької Січі в історії українського народу.
4. З якого документа розпочалося українське державотворення за часів Б. Хмельницького?
5. Охарактеризуйте обставини, за яких виникла Західноукраїнська народна республіка (ЗУНР).
6. Що Вам відомо про діяльність М. Костомарова як члена Кирило-Мефодіївського братства?
7. Коли і як проводилась політика "коренізації" в Україні? Дайте свою оцінку.
8. Хто очолював ОУН з моменту її створення?
9. Назвіть основні напрямки руху опору на території України у 1941-1945 рр.
10. В якому році було остаточно завершено формування території України?
11. Назвіть відомих діячів культури – "шістдесятників". Що було характерно для їх творчості?
12. Визначте суть і зміст поняття "перебудова", що виникло в середині 80-х рр.
13. Обґрунтуйте історичне значення Акту проголошення незалежності України.

Варіант 2

1. Назвіть ознаки Київської Русі як держави.
2. Охарактеризуйте зовнішню політику Данила Романовича Галицького.
3. Які існують теорії походження козацтва? Обґрунтуйте одну з них.
4. Які факти підтверджують, що Українська козацька держава у 1648-1657 рр. використовувала досвід Запорозької Січі?
5. У чому полягало історичне значення діяльності Б. Хмельницького?
6. Які заходи вживала російська імперська влада для зруйнування або ліквідації української автономії?
7. Проаналізуйте роль і значення "Руської трійці" в історії України.
8. Назвіть основні проблеми, які постали перед українськими урядами 1917-1920 рр.
9. Поміркуйте над запитаннями та висловіть свою точку зору: чи була альтернатива утворення СРСР? Чи могла УРСР існувати самостійно?
10. Яка ціна була сплачена народом України за сталінський "стрибок у соціалізм"?

11. Як вплинуло на долю України підписання пакту "Молотова-Ріббентропу"?

12. Коли було завершено повне визволення України від німецько-фашистських загарбників?

13. Яка система влади діє в сучасній Україні? Охарактеризуйте її основні елементи та функції.

Варіант 3

1. Назвіть і коротко охарактеризуйте основні етапи розвитку Руської держави (Київської Русі).

2. Яку роль відігравали братства у захисті православ'я і розвитку української культури?

3. Розкрийте зміст поняття "Запорозька Січ". Назвіть дату і причини остаточної ліквідації Запорозької Січі.

4. Під владою яких держав перебували українські землі напередодні Визвольної війни під керівництвом Б. Хмельницького?

5. Назвіть основні положення "Пактів й конституцій законів і вольностей Війська Запорозького" П. Орлика.

6. Назвіть основних діячів автономістського руху (кінець XVIII ст. початок XIX ст.).

7. Дайте загальну характеристику Української держави П. Скоропадського. Якими були здобутки та прорахунки гетьмана?

8. В чому полягав основний зміст III Універсалу УЦР?

9. Що таке українізація?

10. Назвіть основні напрямки руху опору на території України у 1942-1945 рр.?

11. Якою була повоєнна доля Української Повстанської Армії?

12. Що дав період "відлиги" Україні?

13. Назвіть основні політичні партії України на сучасному етапі.

Варіант 4

1. Вкажіть основні причини роздрібненості Русі.

2. Назвіть основні умови Люблінської унії Литви і Польщі. Які наслідки для України мали події 1569 р.?

3. У чиїх руках зосереджувалася виконавча, законодавча та судова влада в Запорозькій Січі?

4. Які існують оцінки Переяславської угоди 1654 р.? Яка з них на Вашу думку найбільш переконлива?

5. Дайте оцінку діяльності гетьмана І. Мазепи. Свою відповідь обґрунтуйте.

6. Коли виникло "Братство тарасівців"? Яка була його основна ідея та мета?

7. На конкретних фактах розкрийте історичне значення Центральної Ради.
8. Назвіть характерні ознаки українського національно-культурного відродження 1920-х рр.
9. У чому полягає суть феномену дисидентського руху?
10. Геополітичні зміни в західноукраїнських землях на початку Другої світової війни (1939, 1940 рр.).
11. Назвіть партизанські загони, які діяли в місцевості, де Ви живете, у часи Великої Вітчизняної війни.
12. Назвіть ім'я українського космонавта, який здійснив дві космічні подорожі у 1962 та 1974 рр. Що ви про нього знаєте?
13. Охарактеризуйте зміни зовнішньої політики сучасної України.

Варіант 5

1. Назвіть і коротко охарактеризуйте етапи розвитку Галицько-Волинського князівства.
2. Коли вперше згадується назва "Україна" і яким є її походження?
3. Розкрийте зміст поняття "Запорозька Січ". Назвіть всі Запорозькі Січі, відомі нам із джерел.
4. Яким чином московська орієнтація стала головною у зовнішній політиці Б. Хмельницького?
5. У чому полягав зміст Андрусівської угоди 1667 р.?
6. Хто і коли написав першу українську конституцію?
7. Назвіть перші політичні партії, які з'явилися в Західній і Наддніпрянській Україні. Охарактеризуйте цілі та форми їх діяльності.
8. Коли і за яких обставин було створено Українську Центральну Раду?
9. Коли і за яких умов було проголошено незалежну державу "Карпатська Україна"?
10. Коли і як проводилась політика "коренізації" в Україні? Дайте їй оцінку.
11. Коли Україна стала членом ООН?
12. Назвіть передумови здобуття незалежності України наприкінці ХХ ст.
13. Охарактеризуйте сучасну державну символіку України.

II. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

1) **Семінарське заняття.** Тема: "Історія української державності (IX ст. – 1920 р.)"

Питання:

1. Київська Русь – перша держава східних слов'ян на території України (IX – I чверть XIII ст.).
2. Козацько-гетьманська держава (середина XVII – кінець XVIII ст.):
 - а) Запорозька Січ – зародок української (козацької) державності;
 - б) формування української державності в ході Національно-визвольної війни XVII ст. Внутрішня та зовнішня політика козацької держави;
 - в) поступова ліквідація української автономії протягом XVIII ст.
3. Центральні органи влади України часів визвольних змагань 1917 – 1920 рр.: Українська Центральна Рада, Гетьманат, Директорія.
4. Західноукраїнська народна республіка.

2) **Практичне заняття.** Тема: "Україна в умовах незалежності". Робота з тестами. Тести з теми див. в ауд. 1/62.

III. ПЕРЕЛІК ТИПОВИХ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ЗАПИТАНЬ

1. Передумови формування, особливості розвитку та історична роль Київської Русі.
2. Коли і чому українські землі були розчленовані сусідніми державами (до XVIII ст.)?
3. Особливості стану українського суспільства у литовсько-польську добу.
4. Українські братства в кінці XVI – на початку XVII ст.
5. Запорозька Січ: формування та розвиток державницьких інституцій.
6. Історична необхідність Національно-визвольної війни XVII ст. Сподівання різних верств українського суспільства. Становища цих верств напередодні війни і після неї.
7. Переяславська Рада та Березневі статті 1654 р.
8. Особливості устрою Української козацької держави Б.Хмельницького (у порівнянні із Запорозькою Січчю і державами-сусідами).
9. Наступ Польщі на українські землі. Утворення Речі Посполитої.
10. Українські землі у складі Великого князівства Литовського.
11. Роль І. Мазепи в історії української державності.
12. Дві форми політичного устрою українських земель XVIII ст.: Слобожанщина і Гетьманщина.
13. Роль і значення Кирило-Мефодіївського братства в розробці національної ідеї. Періоди українського національного відродження у XIX ст.

14. Осередок українського національного руху в Західній Україні – "Руська трійця".
15. Особливості національної ідеї в програмах українських політичних партій початку ХХ ст.
16. Україна у Першій світовій війні (трагедія розділеної нації).
17. Процес формування державницької позиції під час української національно-демократичної революції (на прикладі універсалів УЦР).
18. Проголошення ЗУНР. Політичні перетворення у Західній Україні.
19. Українська держава П.Скоропадського: новий імпульс розвитку чи гальмування революційного процесу в Україні?
20. Головні проблеми, з якими зіткнулись українські уряди в процесі національного державотворення протягом 1917-1920 рр.
21. "Воєнний комунізм" і НЕП як варіанти вирішення соціально-економічних проблем України.
22. Політика "коренізації" в українських землях, її наслідки та причини згорання (20-30-ті рр. ХХ ст.).
23. Характеристика політичного становища західноукраїнських земель у міжвоєнний період (20-30-ті рр. ХХ ст.).
24. Роль пакту "Молотова-Ріббентропу" в долі українських земель.
25. Україна в роки Великої Вітчизняної війни.
26. Напрямки руху опору в Україні в роки Великої Вітчизняної війни (радянський; націоналістичний рух опору на чолі з ОУН).
27. Вклад українського народу в розгром нацистської Німеччини та її союзників.
28. Територіальні зміни в Україні після Другої світової війни (возз'єднання українських земель; операція "Вісла"; передача Криму УРСР).
29. Соціально-економічні перетворення та національна політика в західних областях України. Дії збройних формувань ОУН-УПА.
30. Суспільно-політичне життя в Україні наприкінці 40-х – на початку 50-х рр.. Сталінські репресії.
31. Способи лібералізації суспільно-політичного життя у другій половині 50-х – першій половині 60-х рр. Зародження дисидентства.
32. Наростання кризових явищ у соціально-політичному розвитку українських земель у другій половині 60-х – першій половині 80-х рр..
33. Зростання суспільно-політичної активності населення України наприкінці 80-х – на початку 90-х рр..
34. Визначте суть і зміст поняття "перебудова", що виникло у середині 80-х рр..
35. Обґрунтуйте історичне значення "Акта проголошення незалежності України" 24 серпня 1991 р.
36. Охарактеризуйте зміни зовнішньої політики сучасної України.
37. Охарактеризуйте діяльність основних політичних партій сучасної України.
38. Назвіть основні напрямки розвитку економіки України на сучасному етапі.

IV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бажан О.Г., Білоусько О.А., Власов В.С., Мицик Ю.А. Історія України: Навч. посібник. – К.: Дельта, 2006. – С. 400-452.
2. Бойко О.Д. Історія України: – К.: Академія. – 2001, – с. 656.
3. Бойко О.Д. Україна 1991-1995. Тіні минулого чи контури майбутнього. Нариси новітньої історії. – К.: Магістр. – 1996. – С. 207.
4. Борисенко В.Й. Курс української історії: З найдавніших часів до ХХ століття. – К.: Либідь, 1998. – С. 616.
5. Історія України / Керівник авторського колективу Ю. Зайцева. – Львів: Світ, 1996. – 88 с.
6. Історія України. Курс лекцій: У 2-х кн. ХХ ст. Навч. посібник. – К.: Либідь, 1992. – Кн. 2. – С. 464.
7. Історія України. Навч.-метод. посібник для семінарських занять / За ред. Литвина В.М. – К.: Знання, 2006. – С. 340-401.
8. Історія України у запитаннях і відповідях. Навчальний посібник для студентів інституту заочно-дистанційної освіти. 2-е вид. вип.. і доп. – Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2004.
9. Кульчицький С.В. Голод 1932 в затінку голодомору-33. / Укр. істор. ж-л. – 2006. – № 6, с. 77-98.
10. Лановик Б.Д., Лазарович М.В. Історія України. Навч. посібник. – К.: Знання. – Прес, 2003. – С. 445-504.
11. Литвин В.М., Мордвинов В.М., Слюсаренко А.Г. Історія України: Навч. посібник. – К.: Знання. – Прес, 2002. – С. 501-524.
12. Політична історія України / Під ред. Швидько Г.К. – Національна гірничо академія України, 2002. – С. 259.
13. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності. Курс лекцій. – К.: Либідь, 1999. – С. 480.

Упорядники:

доц. Федорова Валентина Іванівна

проф. Чекушина Юлія Миколаївна

**ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ, ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
ТА ЗАПИТАННЯ ДО ІСПИТУ**

з навчальної дисципліни "Історія України"

для студентів I курсу ІЗДО НГУ

Національний гірничий університет

49005, м. Дніпропетровськ, просп. К. Маркса, 19.